

Politici contabile și fiscale privind leasingul extern – societatea de leasing

Dr. Florentin Caloian*

Leasingul extern se prezintă în cele mai multe situații sub forma celor doua forme clasice, și anume operațional și financiar. Spre deosebire de cel intern, principalele puncte care trebuie avute în vedere se referă la diferențele de curs valutar și la faptul că decontarea redevențelor se realizează în valuta finanțatorului, ținând cont de faptul că cele două părți contractuale fac parte din state diferite și sunt guvernate de jurisdicții diferite.

Organizarea contabilității leasingului operațional asigură transmiterea către utilizator a dreptului de folosință pe toată perioada contractuală. În acest sens, trebuie în vedere următoarele aspecte:

- bunul care face obiectul leasingului operațional este proprietatea finanțatorului pe toată durata contractuală;
- pe perioada contractuală, finanțatorul facturează redevențele utilizatorului și contabilizează amortizarea bunului;
- la expirarea contractului de leasing, finanțatorul poate vinde bunul sau îl poate angaja într-un nou contract de leasing operațional.

Organizarea contabilității leasingului financiar asigură transmiterea dreptului de folosință și posesie către utilizator pe toată perioada contractuală. În acest sens, trebuie avute în vedere următoarele:

- bunurile care fac obiectul contractului de leasing financiar aparțin finanțatorului pe toată perioada contractuală, iar la sfârșitul acesteia se poate face transferul dreptului de proprietate către utilizator;
- în baza contractului de leasing financiar se efectuează predarea bunului către utilizator, iar creanța rezultată este considerată pe termen mediu sau lung în funcție de perioada contractuală;
- la expirarea contractului de leasing financiar are loc transferul dreptului de proprietate la facturarea ultimei rate contractuale.

În ambele variante ale contractului de leasing trebuie să se țină cont la facturare și la plata redevențelor de diferențele de curs valutar. În acest sens, se prezintă următoarele studii de caz:

Studiu de caz nr. 1: leasing financiar extern

O societatea de leasing nerezidentă încheie cu un utilizator rezident un contract de leasing operațional pentru un echipament industrial în următoarele condiții:

- costul de achiziție este de 25.200 euro;
- durata contractului de leasing este de 3 ani, iar durata normată de funcționare este de 5 ani;
- redevența lunară de leasing este de 700 euro, impozitul pe redevență este de 15%, TVA 19%;
- cursul valutar din momentul încheierii contractului este de 3,3 lei/euro;
- valoarea reziduală este de 40% din valoarea de intrare a utilajului, adică 10.080 euro.

Fluxul informațional contabil al utilizatorului este următorul:

a. contabilizarea facturii lunare de leasing în condițiile în care cursul valutar este de 3,4 lei/euro. Calculele economice sunt următoarele:

- valoarea redevenței istorice este: $700 * 3,3 = 2.310$ lei;
- valoarea redevenței curente este: $700 * 3,4 = 2.380$ lei;

diferențele de curs valutar nefavorabile = $2.380 - 2.310 = 70$ lei.

| | | | |
|---------------------------------|---|-----------------|-------|
| 612 „Cheltuieli cu redevențele” | = | 401 „Furnizori” | 2.380 |
|---------------------------------|---|-----------------|-------|

b. contabilizarea impozitului pe redevențe:

| | | | |
|-----------------|---|-----------------------------|-----|
| 401 „Furnizori” | = | 446 „Alte impozite și taxe” | 357 |
|-----------------|---|-----------------------------|-----|

c. contabilizarea achitării valorii facturii privind redevența lunară în condițiile în care cursul valutar este de 3,45 lei/euro. Calculele economice sunt următoarele:

* Florentin Caloian este auditor financiar, lector universitar doctor la Academia de Studii Economice din București, Facultatea de Contabilitate și Informatică de Gestiune.

- valoarea redevenței din momentul primirii facturii este: $(700 - 105) * 3,4 = 2.023$ lei;
- valoarea redevenței din momentul plății facturii este: $(700 - 105) * 3,45 = 2.053$ lei;
- diferența de curs valutar nefavorabilă este: $2.415 - 2.380 = 30$ lei.

| | | | |
|--|---|--------------------------|-------|
| ./. | = | 5124 „Disponibil bancar” | 2.053 |
| 401 „Furnizori” | | | 2.023 |
| 665 „Cheltuieli privind diferențele de curs” | | | 30 |

d. contabilizarea plății impozitului pe redevență. Calculele economice sunt următoarele:

- valoarea impozitului pe redevență din momentul primirii facturii lunare de leasing: 357 lei;
- valoarea impozitului pe redevență din momentul plății acestuia: $105 * 3,45 = 363$ lei;
- diferențele de curs valutar nefavorabile: $363 - 357 = 6$ lei;

| | | | |
|--|---|--------------------------|-----|
| ./. | = | 5121 „Disponibil bancar” | 363 |
| 446 „Alte impozite și taxe” | | | 357 |
| 665 „Cheltuieli privind diferențele de curs” | | | 6 |

e. contabilizarea TVA aferenta redevenței lunare de leasing. Calculele economice sunt următoarele:

TVA = $2.380 * 19\% = 452$ lei.

| | | | |
|------------------------|---|-----------------------------|-----|
| 4426 „TVA deductibilă” | = | 446 „Alte impozite și taxe” | 452 |
|------------------------|---|-----------------------------|-----|

f. contabilizarea plății TVA aferentă redevenței lunare:

| | | | |
|-----------------------------|---|--------------------------|-----|
| 446 „Alte impozite și taxe” | = | 5121 „Disponibil bancar” | 452 |
|-----------------------------|---|--------------------------|-----|

g. contabilizarea valorii reziduale la expirarea contractului de leasing, cursul de schimb valutar este de 3,5 lei/euro.

Valoarea reziduală = $10.080 * 3,5 = 35.280$ lei.

| | | | |
|-------------------------------|---|-----------------|--------|
| 213 „Echipamente tehnologice” | = | 404 „Furnizori” | 35.280 |
|-------------------------------|---|-----------------|--------|

h. contabilizarea taxei vamale în procent de 10% din valoarea reziduală:

| | | | |
|-------------------------------|---|-----------------------------|-------|
| 213 „Echipamente tehnologice” | = | 446 „Alte impozite și taxe” | 3.528 |
|-------------------------------|---|-----------------------------|-------|

i. contabilizarea TVA aferenta valorii reziduale:

| | | | |
|------------------------|---|-----------------------------|-------|
| 4426 „TVA deductibilă” | = | 446 „Alte impozite și taxe” | 6.703 |
|------------------------|---|-----------------------------|-------|

j. contabilizarea amortizării pentru perioada aferentă contractului:

| | | | |
|-------------------------------|---|--|--------|
| 213 „Echipamente tehnologice” | = | 281 „Amortizarea imobilizărilor corporale” | 49.896 |
|-------------------------------|---|--|--------|

Studiu de caz nr. 2: leasing financiar extern

O societate de leasing nerezidentă încheie cu un utilizator rezident un contract de leasing financiar pentru un utilaj în următoarele condiții:

- costul de achiziție al utilajului este de 36.000 euro;
- durata contractului de leasing este de 3 ani, iar durata normală de funcționare este de 5 ani;
- rata lunară de leasing este de 1.000 euro, din care 600 euro este amortizarea și 400 euro este dobânda, TVA 19%;
- impozitul pe redevență este de 15%;
- valoarea reziduală este de 40% din valoarea de intrare, adică 14.400 euro, cursul valutar din momentul încheierii contractului de leasing este de 3,3 lei/euro. Taxa vamală este de 10%.

Fluxul informațional contabil este următorul:

| | | | |
|---|---|------------------------|---------|
| a. contabilizarea primirii utilajului în sistem de leasing financiar: | | | |
| 213 „Echipamente tehnologice” | = | 167 „Alte împrumuturi” | 118.800 |

| | | | |
|--|---|---|--------|
| b. contabilizarea dobânzii aferente contractului de leasing financiar: | | | |
| 471 „Cheltuieli în avans” | = | 1687 „Dobânzi aferente altor împrumuturi” | 47.520 |

Observație: această înregistrare contabilă nu este obligatorie la nivelul agenților economici, deoarece valoarea datoriilor este una de natură certă, măbind raportul dintre capitalul propriu și datorii din pasivul bilanțier; în schimb, cheltuielile în avans nu reprezintă bunuri certe, ci active fictive în evaluarea economică a unei entități.

c. contabilizarea facturii privind redevența lunară în condițiile în care cursul de schimb este de 3,4 lei/euro. Calculele economice sunt următoarele:

- valoarea facturii în condițiile cursului istoric: $1.000 * 3,3 = 3.300$ lei;
- valoarea facturii la cursul din data facturii: $1.000 * 3,4 = 3.400$ lei;
- diferențele de curs valutar nefavorabile: $3.400 - 3.300 = 100$ lei.

| | | | |
|--|---|-----------------|-------|
| ./. | = | 404 „Furnizori” | 3.400 |
| 167 „Alte împrumuturi” | | | 1.980 |
| 1687 „Dobânzi aferente altor împrumuturi” | | | 1.320 |
| 665 „Cheltuieli privind diferențele de curs” | | | 100 |

| | | | |
|---|---|---------------------------|-------|
| d. contabilizarea dobânzii lunare aferente contractului de leasing: | | | |
| 666 „Cheltuieli privind dobânzile” | = | 471 „Cheltuieli în avans” | 1.320 |

e. contabilizarea impozitului pe redevență, la nivelul valorii dobânzii. Calculele economice sunt următoarele:

- valoare dobândă: $400 * 3,4 = 1.360$ lei;
- impozitul pe redevență: $1.360 * 15\% = 204$ lei.

| | | | |
|-----------------|---|-----------------------------|-----|
| 404 „Furnizori” | = | 446 „Alte impozite și taxe” | 204 |
|-----------------|---|-----------------------------|-----|

| | | | |
|--|---|--------------------------|-----|
| f. contabilizarea plății impozitului pe redevențe: | | | |
| 446 „Alte impozite și taxe” | = | 5121 „Disponibil bancar” | 204 |

| | | | |
|---|---|-----------------------------|-----|
| g. contabilizarea TVA aferente redevenței lunare: $3.400 * 19\% = 646$ lei. | | | |
| 4426 „TVA deductibile” | = | 446 „Alte impozite și taxe” | 646 |

| | | | |
|---|---|--------------------------|-----|
| h. contabilizarea plății TVA aferente redevenței lunare de leasing: | | | |
| 446 „Alte impozite și taxe” | = | 5121 „Disponibil bancar” | 646 |

i. contabilizarea plății facturii externe în condițiile în care cursul valutar este de 3,35 lei/euro. Calcule economice:

- valoarea facturii din momentul primirii: $(1.000 - 60) * 3,4 = 3.196$ lei;
- valoarea facturii din momentul plății: $940 * 3,35 = 3.149$ lei;
- diferențele de curs valutar favorabile sunt: $3.196 - 3.149 = 47$ lei.

| | | | |
|-----------------|---|--------------------------------------|-------|
| 404 „Furnizori” | = | ./. | 3.196 |
| | | 5124 „Disponibil bancar” | 3.149 |
| | | 765 „Venituri din diferențe de curs” | 47 |

j. contabilizarea dobândirii dreptului de proprietate la expirarea contractului de leasing, cursul valutar fiind de 3,6 lei/euro. Calculele economice sunt următoarele:

- valoarea reziduală istorică: $14.400 * 3,3 = 47.520$ lei;
- valoarea reziduală actualizată: $14.400 * 3,6 = 51.840$ lei;
- diferențele de curs valutar nefavorabile: 4.320 lei.

| | | |
|--|-----------------|--------|
| ./. = | 404 „Furnizori” | 51.840 |
| 167 „Alte împrumuturi” | | 47.520 |
| 665 „Cheltuieli din diferențe de curs” | | 4.320 |

k. contabilizarea taxei vamale la expirarea contractului de leasing:

| | | |
|---------------------------------|-----------------------------|-------|
| 213 „Echipamente tehnologice” = | 446 „Alte impozite și taxe” | 5.184 |
|---------------------------------|-----------------------------|-------|

l. contabilizarea plății taxei vamale:

| | | |
|-------------------------------|--------------------------|-------|
| 446 „Alte impozite și taxe” = | 5121 „Disponibil bancar” | 5.184 |
|-------------------------------|--------------------------|-------|

m. contabilizarea plății valorii reziduale, cursul valutar fiind de 3,7 lei/euro. Calculele economice sunt următoarele:

- valoarea reziduală din momentul facturării: $14.400 * 3,6 = 51.840$ lei;
- valoarea reziduală din momentul plății: $14.400 * 3,7 = 53.280$ lei;
- diferența de curs valutar favorabilă: $53.280 - 51.840 = 1.440$ lei.

| | | |
|--|--------------------------|--------|
| ./. = | 5124 „Disponibil bancar” | 53.280 |
| 404 „Furnizori” | | 51.840 |
| 665 „Cheltuieli privind diferențele de curs” | | 1.440 |

Contractul de leasing extern trebuie guvernat din punct de vedere juridic atât de legile naționale, cât și de cele internaționale, având în vedere faptul că cele două părți contractuale au jurisdicții naționale diferite. De asemenea, trebuie ținut cont de situațiile în care una sau ambele părți contractuale sunt membre ale Uniunii Europene sau nu fac parte din cadrul acesteia.